

Regioscreening

Fase 2 – evaluatie
Geel – 18 juni 2013

► Regioscreening

■ Agenda

- **1. Inleiding**
- 2. Synthese zelfevaluatie
- 3. Debat
 - Burgemeesters Luc Vleugels / Lieven Janssens
 - Tafelronde
- 4. Verder vervolg regioscreening

► Regioscreening

■ Inleiding

- Doorbraak Witboek Interne Staatshervorming (doorbraak 56)
- Aanpak intergemeentelijke samenwerking
 - Tekort aan democratische controle / verkokering / gebrek aan transparantie en efficiëntie / onduidelijke bevoegdheids- en taakverdeling.
- Doel: vereenvoudigen én versterken bestuurskracht door verbeterde intergemeentelijke samenwerking
- Drie fasen:
 - Fase 1: inventarisatie sept. 2011 – jan. 2012
 - Fase 2: evaluatie start in maart 2013
 - Fase 3: actie(plan) vanaf 2014

► Regioscreening

■ Resultaat inventarisatie

- bevraging vanaf nul (gemeente + OCMW)
- erg brede inventarisatie (ook informele verbanden)
- massale medewerking gemeentebesturen
- 2718 (3035) invulformulieren ingediend
- resultaat: 729 samenwerkingsverbanden actief in provincie Antwerpen
- Resultaat: **overzicht én debat binnen gemeentebesturen geïnitieerd**
- Data ontsloten:
 - www.cathyberx.be/regioscreening
 - <http://binnenland.vlaanderen.be/interne-staatshervorming/regioscreening>

PROVINCIE
ANTWERPEN

Gouverneur

Regioscreening

Overzicht samenwerkingsverbanden gemeenten provincie Antwerpen

Gemeente :

Samenwerkingsverband:

Overzicht alle samenwerkingsverbanden.

Resultaten

- [Arr. Vergadering Federatie Gemeentesecretarissen](#)
- [ATRIUM](#)
- [Autonoom Provinciebedrijf Sport - APB Sport](#)
- [Bekkenbestuur Netebekken - incl. ambtelijk bekkenoverleg ABO\) Netebekken](#)
- [Bibliotheekoverleg Kempen](#)
- [Bosgroep Kempische Heuvelrug VZW](#)
- [Bosgroep Zuiderkempen VZW](#)
- [Boskat](#)
- [Bureau Gemeentelijke Administratieve Sancties](#)
- [BUSO en de weg naar werk](#)
- [CAW De Kempen](#)
- [C.M. Milieu](#)

Naam samenwerkingsverband (SWV): **Boskat**

Beleidsdomein: Beleidsdomeinoverschrijdend

Kernopdracht: Sociale werkplaats - groenonderhoud, natuurzorg en bosbeheer

Functie: Dienstverlenend netwerk - bepaald product komt via samenwerking tot stand

Juridische vorm: VZW

Interorganisatorische vorm: Publiek - publiek

Vertegenwoordiging: ambtelijk politiek

Actoren in het SWV: gemeente IGS Vlaamse overheid (semi-)privaat

OCMW provincie Federale overheid andere

Initiatiefnemer: OCMW(s)

Startdatum: 1/01/1998

Eigen budget: *Omvang budget:* 765000

Financiële actoren en hun aandeel:

Eigen personeel: *Aantal VTE's:* 35

Zetel van het SWV: HERENTALS

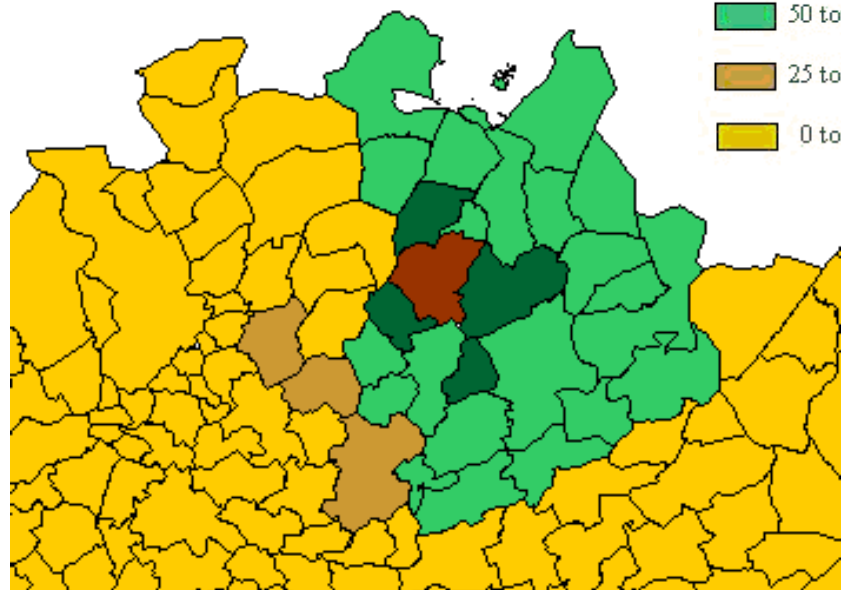
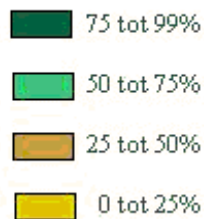
Deelnemende gemeenten en OCMW's:

HERENTALS
HERENTHOUT
KASTERLEE
OLEN

<http://binnenland.vlaanderen.be/interne-staatshervorming/regioscreening>

- Overzicht per gemeente
- Verdichtingskaart per gemeente
- Database (accés)
- Rapport
- Afwegingskader

Aantal samenwerkingsverbanden(in %)

REGIOSCREENING

BESTUURLIJKE REGIONALE SAMENWERKING
IN VLAANDEREN

INVENTARISATIE EN ANALYSE

24 april 2012

► Regioscreening

■ Fase 2

- Gestart op 19 maart 2013 (halfjaarlijks overleg burgemeester)
- Werkwijze uitgewerkt door studiebureau
- Kwalitatieve, bottom-up analyse
 - Stap 1: informeren en zelfreflectie opwekken (behoefte?)
 - Stap 2: gemeentelijke organisatie tav SWV's
 - Stap 3: hoe bestaande SWV's vereenvoudigen / verbeteren?
 - Stap 4: bundelen + actievoorstellen
 - Stap 5: terugkoppeling
- Timing: Fase 2 afronden eind 2013

► Regioscreening

■ Fase 2 – praktische werkwijze

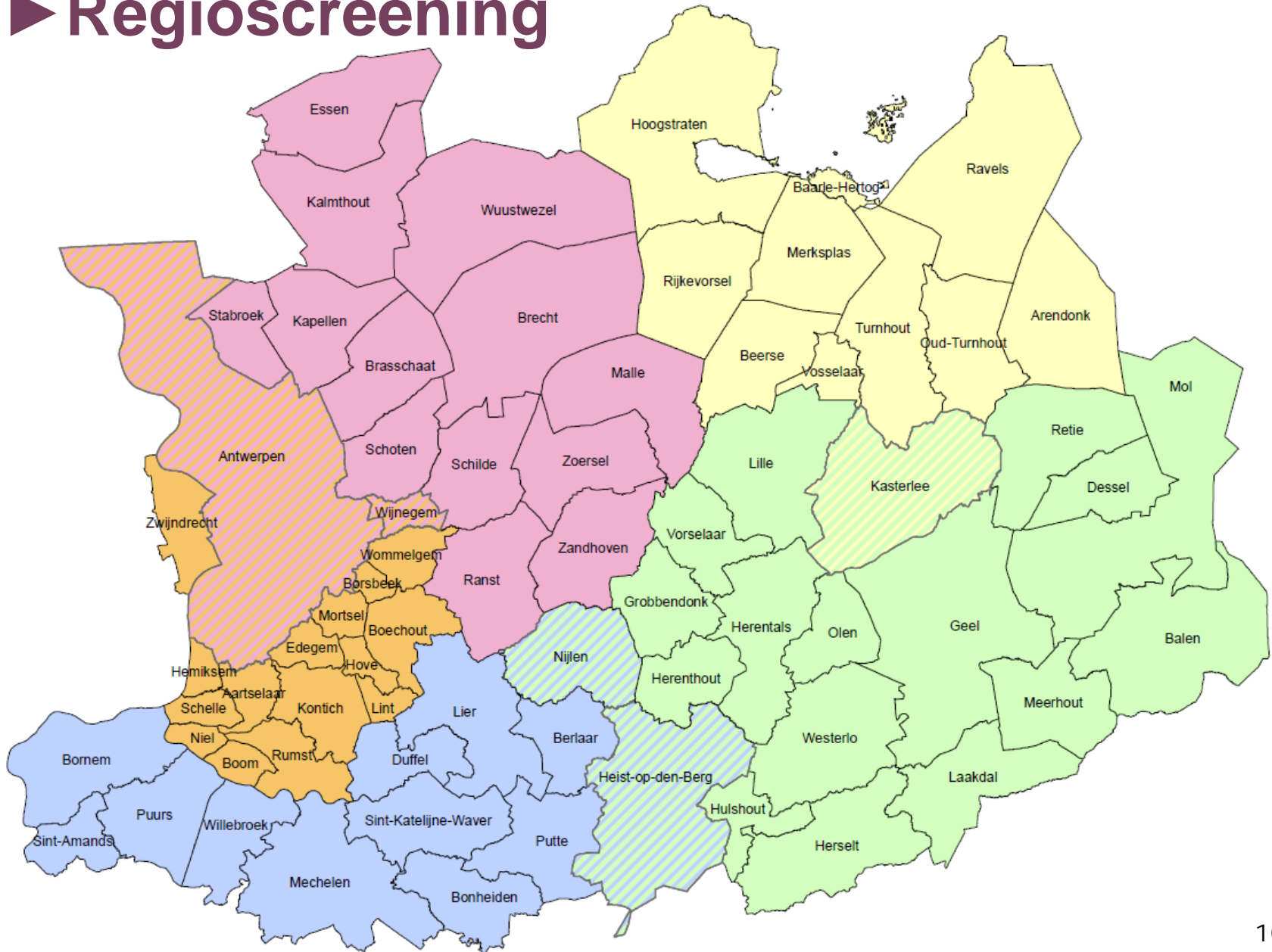
□ Generiek (gebiedsdekkend)

- Interne evaluatie door alle gemeentebesturen adhv **vragenlijst**
- Debat in clusters van gemeenten (5 clusters)
- Clusterindeling voor overleg
 - Voorstel studiebureau
 - Bijgewerkt cfr. opmerkingen gemeentebesturen
 - Geen voorafname regio-indeling / enkel pragmatisch forum voor debat

□ Parallele trajecten

- Gemeentebesturen die willen (*omgeving Heist-op-den-Berg, Kempens Karakter, ...*)

► Regioscreening

► Regioscreening

■ Fase 2 – vervolg

- 5 debatten
- Syntheserapport obv (Deloitte):
 - Verslagen gebiedsdekkende debatten én resultaten parallele trajecten
 - Originele zelfevaluaties
- Syntheserapport bevat:
 - Synthese van de visie van gemeentebesturen (*tendensen, parallellen, tegenstellingen, concrete voorstellen, ...*)
 - Voorstel van actieplan (*Wat willen gemeentebesturen zelf?* zie agendapunt 4)

► Regioscreening

■ Agenda

- 1. Inleiding
- **2. Synthese zelfevaluatie (*Dries Maes*)**
- 3. Debat
 - Burgemeesters Luc Vleugels / Lieven Janssens
 - Tafelronde
- 4. Verder vervolg regioscreening

Regioscreening

Ervaring

Deskundigheid

Schaalvoordeel

Overkoepelende taken

Bestuurskracht

Efficiëntie

Subsidies

Informatie

Overzicht

Taakverlichting

Evaluatie

Netwerken

Dienstverlening

Overkoepelend beleid

Groepsaankopen

Regioscreening

- 1. Behoeften en opportuniteiten
- 2. Gemeentelijke organisatie
- 3. Evaluatie
- 4. Concrete aanbevelingen
- 5. Mogelijke discussiepunten

Regioscreening

- 1. Behoeften en opportuniteiten
 - Deskundigheid
 - Efficiëntie/kostenbeperking
 - Schaalvergroting
 - Ervaring/kennis
 - Overkoepelende taken
 - Bestuurskracht
 - Overkoepelend beleid

Regioscreening

- 2. Gemeentelijke organisatie
 - Opvolging
 - Evaluatie
 - Input
 - Terugkoppeling

Regioscreening

- 3. Evaluatie van het geheel
 - Verwachtingen
 - Eenvoud en overzicht / Eenheid / Efficiëntie
 - Schaal
 - Grip
 - Overlap
 - Afstemming

Regioscreening

- 4. Concrete aanbevelingen
 - ▣ Schaalvergroting in functie van **efficiëntie**
 - Input/output balans
 - Evalueren van reële meerwaarde
 - Groepsaankopen
 - Organiseren van opleidingen, vormingen en ondersteuning
 - Overheadkosten beperken

Regioscreening

- 4. Concrete aanbevelingen
 - ▣ Schaalvergroting in functie van **bestuurskracht**
 - Informatie en signaalfunctie
 - Netwerken en subsidies
 - Gemeentelijke autonomie (en dus keuze tot deelname) bewaren
 - SWV in functie van de gemeenten, niet andersom

Regioscreening

- 4. Concrete aanbevelingen
 - ▣ Schaalvergroting in functie van **effectiviteit**
 - Betere dienstverlening
 - Betere afstemming en transparantie
 - Toegang tot deskundig personeel
 - Mogelijkheid voor grootschalige projecten
 - Geen overlap in taken en onderzoek

Regioscreening

- 5. Mogelijke discussiepunten
 - Clusteren van samenwerkingsverbanden
 - Welke overlappen kunnen we wegwerken?
 - Welke ondersteuning van een hogere overheid kan een meerwaarde betekenen?
 - Moet de mogelijkheid tot het aangaan van groepsaankopen worden georganiseerd? Door wie?
 - Hoe kunnen we infrastructuur en deskundig personeel delen?

Regioscreening

- 5. Mogelijke discussiepunten
 - Wat verstaan we onder de term ‘samenwerkingsverband’?
 - Wat kan men doen met de nieuwe commissie voor intergemeentelijke samenwerking?
 - Wat na de regioscreening, is het actualiseren van dit overzicht nuttig en wenselijk, hoe pakken we dit dan praktisch aan?

► Regioscreening

■ Agenda

- 1. Inleiding
- 2. Synthese zelfevaluatie
- **3. Debat**
 - **Burgemeesters Luc Vleugels / Lieven Janssens**
 - **Tafelronde**
- 4. Verder vervolg regioscreening

Intergemeentelijke samenwerking regio Kempens Karakter

Dinsdag 18 juni 2013
Luc Vleugels en Lieven Janssens

Regioscreening ter harte nemen

- ▶ Gesprekken over meer intergemeentelijk samenwerken
 - ▶ Met meer transparantie, meer impact, meer uniformiteit > meer efficiëntie
 - ▶ Bottom-up idee beheersmatige samenwerking > werktitel “Achtkant”
 - ▶ Overleg burgemeesters en secretarissen
-

Eerste initiatief Achtkant

Verfijning en verdieping

- ▶ Beheersmatige elementen raken ook beleidsmatige aspecten
 - ▶ Stopzetting huidige werking toeristische clusters
 - ▶ Kempens Karakter doet al erfgoedbeleid (= belendend thema)
 - ▶ Mogelijk ook andere thema's (bv. bib)
-

Huidige Kempens Karakter

Synergie: durven rationaliseren

- ▶ **Saneren** én vereffenen huidig toeristisch samenwerkingsverbanden
 - ▶ **Clusteren** thema's binnen 1 structuur
 - ▶ Uitbreiden bevoegdheden/aanpassen statuten
 - ▶ Nieuwe structuur met deelwerkingen uitdenken
 - ▶ Regio “Achtkant” en regio “Kempens Karakter” **op mekaar afstemmen**
- >> “preferentiële partners”, onderlinge solidariteit, samen uitdagingen aangaan, daarbuiten iedereen andere engagementen mogelijk ... dus **pragmatisch!**

Cluster Het Groene Neteland

Cluster Lier & Pallieterland

(Eventuele) nieuwe regio

Hoe verder?

- ▶ Nog enkele laatste beslissingen partnergemeenten nodig
> **regio definitief** vastleggen
- ▶ **Juridische** items checken:
bv. kan erfgoedcel ook passen binnen decreet toeristische samenwerkingsverbanden, personeel dat voor meerdere domeinen werkt, rapportageplicht, BBC?
- ▶ **Interne werking** (deelwerking erfgoed, toerisme, bib, beheersmatige samenwerking, coördinatie geheel) uitdenken
- ▶ **Statutaire beslissingen** in GR
- ▶ In **toekomst** mogelijk ook andere kansen/dossiers samen aanpakken

Stelling

Alle taken van een gemeente kunnen op bovengemeentelijk vlak georganiseerd worden indien dit de kwaliteit van de dienstverlening verhoogt en/of de kostprijs verlaagt

Voorbeelden uit bevraging:

Behoefte:

- *“Meer samenwerking in ondersteunende diensten”*
- *“overheidsopdrachten aankoopcentrale: telefonie en postcontracten, aankoop van courante goederen (bureelbenodigdheden, papier, strooizout)”*
- *“sociale huisvestingsmaatschappijen of swv ivm energie, afval of grondgebied”*
- *“het aanbieden van een integraal aanbod aan diensten kan enkel in intercommunaal verband voor een klein OCMW”*
- *“maatwerk geënt op zeer specifieke situaties worden en kunnen niet altijd volledig ingevuld worden in een regioverband”*
- *“Behoefte aan meer ad hoc samenwerking, zonder strikte juridische structuren”*

Debat:

- **Welke taken/beleidsdomeinen kunnen niet op bovengemeentelijk vlak georganiseerd worden?**
- **Voor welke taken/beleidsdomeinen zou samenwerking de kwaliteit van de dienstverlening verhogen?**
- **Voor welke taken/beleidsdomeinen zou samenwerking kostprijs van de dienstverlening verlagen?**

Voorbeelden van samenwerkingsverbanden

Beleidsdomein	Naam	Kernopdracht	Initiatiefnemer	BALEN	DESSEL	GEELE	GROBENDO NK	HERENTALS	HERENTHOUD	HERSELT	HULSHOUT	KASTERLEE	LAAKDAL	LILLE	MEERHOUT	MOL	OLEN	RETIE	WESTERLO	Grand Total
Andere	IVCA Intercommunale Vereniging voor Crematoriumbeheer in de provincie Antwerpen	De crematoria garanderen de vrije keuze van lijkbezorging ongeacht de geloofs- of filosofische overtuiging v.d. overledene. Naast het uitvoeren van crematies organiseren we het kader voor het houden van plechtigheden & het verzorgen van uitvaartmaaltijden	Provincie	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
Beheersmatige samenwerking - facility management	CLOVA	Verhuur en reiniging linnen van woonzorgcentra	OCMW(s)			1	1													2
Beheersmatige samenwerking - ICT	Digidak	dichten van de digitale kloof door de organisatie van computercursussen door vrijwillige lesgevers op een laagdrempelige wijze	Gemeent e(n)	1		1		1					1							4

Stelling

Alle samenwerkingsverbanden moeten bijdragen tot de sanering van het lokaal budget

Voorbeelden uit bevraging:

- *“In de oplijsting zijn evenwel organisaties opgenomen die niet onmiddellijk gemeentelijke behoeften of taken vervullen”*
- *“Opvoedingsondersteuning, Vallei van de Grote Nete brengen te weinig bij”*
- *“Voor andere swv’s wordt van de gemeente verwacht als regionale centrumgemeente dat ze er het meeste tijd en geld in investeert, terwijl de gemeente er zelf het minste voordeel uit haalt.”*
- *“Recent werden 2 swv’s opgezegd omdat...de financiële input...niet in verhouding stond tot de output”*

Debat:

- **Dragen swv’s bij tot sanering?** Welke wel? Welke niet?
- Is dit een **voorwaarde**?
- Wat zijn **criteria** om een swv op te richten?
- Zijn alle samenwerkingsverbanden **relevant**?
- Hoe wordt de **effectiviteit en efficiëntie** gemeten?

Voorbeelden van samenwerkingsverbanden

Beleidsdomein	Naam	Kernopdracht	Initiatiefnemer	BALEN	DESSEL	GEEL	GROBENDO NK	HERENTALS	HERENTHOUD	HERSELT	HULSHOUT	KASTERLEE	LAAKDAL	LILLE	MEERHOUT	MOL	OLEN	RETIE	WESTERLO	Grand Total
Onderwijs en vorming	Subregionaal overleg opvoedingsondersteuning Balen, Dessel, Mol en Retie	Overleg en coördinatie op vlak van opvoedingsondersteuning	Gemeente(n)	1	1											1		1		4
Beleidsdomein overschrijdend	Platteland project de Merode, prinsheerlijk platteland	Het plattelandproject heeft als doel om het landschap en de natuur, de cultuur, het toerisme, de recreatie en de lokale economie van het gebied de Merode een duurzame duw in de rug te geven	Vlaamse overheid			1				1			1						1	4
Toerimse	Vallei van de Grote Nete vzw	Het samenwerkingsverband streeft naar de duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie in zijn werkingsgebied	Provincie			1				1			1		1				1	5

Stelling

Een uniform werkingsgebied voor alle samenwerkingsverbanden is wenselijk en mogelijk om versnippering en overlappings weg te werken

Voorbeelden uit bevraging:

- *“uniforme schaal voor sterk verbonden materies vb brandweer en politie”*
- *“tal van organisaties met gelijkaardige doelstellingen of zeer nauw verwante werking”*
- *“Verschillende zijn reeds gegroepeerd binnen Welzijnszorg Kempen”*
- *“Gemeente werk best samen met de omliggende gemeentes en bij uitbreiding de Kempense gemeentes op vlak van toerisme, erfgoed, plattelandsontwikkeling en gehandicaptenzorg”*
- *“OCMW: regionaal: welzijnszorg kempen en subregionaal ocmw's middenkempen”*
- *“Voor OCMW Hulshout is dit het SWV tussen Wersterlo, Herselt en Hulshout ivm opvoedingsondersteuning, trajectbegeleiding en BBC-intervisie*

Debat:

- Voor welke beleidsdomeinen is een **uniform werkingsgebied zinvol?**
- Wat is de **ideale schaal per beleidsdomein?**
 - Arrondissement
 - Regio
 - Provincie
 - Andere
- Met **welke gemeenten wordt best samengewerkt?**
 - Omliggende
 - vergelijkbare

Voorbeelden van samenwerkingsverbanden

Beleidsdomein	Naam	Kernopdracht	Initiatiefnemer	BALEN	DESSEL	GEEL	GROBENDO NK	HERENTALS	HERENTHOUD	HERSELT	HULSHOUT	KASTERLEE	LAAKDAL	LILLE	MEERHOUT	MOL	OLEN	RETIE	WESTERLO	Grand Total
Wonen/Huisvesting	Sociaal Verhuurkatoor Kempen en Noorderkempen	huren van kwalitatief, betaalbare woningen op de private huurmarkt en doorverhuren aan sociaal kwetsbare huurders, huurbegeleiding	OCMW(s)									1		1						2
Wonen/Huisvesting	Sociaal Verhuurkatoor Zuiderkempen	huren van kwalitatief, betaalbare woningen op de private huurmarkt en doorverhuren aan sociaal kwetsbare huurders, huurbegeleiding	OCMW(s)	1	1	1	1		1	1	1		1		1	1			1	11
Wonen/Huisvesting	SVK ISOM	huren van kwalitatief, betaalbare woningen op de private huurmarkt en doorverhuren aan sociaal kwetsbare huurders, huurbegeleiding	OCMW(s)					1	1					1			1			4

Stelling

Efficiëntie gemeentelijke organisatie ten aanzien van swv's is enkel mogelijk wanneer er zowel politieke als ambtelijke vertegenwoordiging is in het swv.

Voorbeelden uit bevraging:

- *“agenda's worden niet kenbaar gemaakt aan het bestuur enkel aan het bestuur”*
- *“te weinig opvolging en toelichting”*
- *“van sommige swv gevoel dat ze een eigen leven leiden...terwijl wel significante financiële input...gevraagd wordt. Aansturing en opvolging...zou structureel moeten ingebed worden op zowel ambtelijk als bestuursniveau”*
- *“In het algemeen kan gesteld worden dat de opvolging en terugkoppeling meer en beter verloopt wanneer er een ambtelijke vertegenwoordiger is die gespecialiseerd is in het thema”*

Debat:

- Hoe kan de **input** optimaal aangeleverd worden?
- Wat is een beste praktijk qua **terugkoppeling**?
- Is **evaluatie noodzakelijk**? Zo ja, hoe kan dit efficiënt gebeuren?
- Wat is de rol van de **IGS commissie**?

► Regioscreening

■ Agenda

- 1. Inleiding
- 2. Synthese zelfevaluatie
- 3. Debat
 - Burgemeesters Luc Vleugels / Lieven Janssens
 - Tafelronde
- **4. Verder vervolg regioscreening**

► Regioscreening

■ Vervolg fase 2

- Finaal syntheserapport tegen eind 2013 (wordt voorafgaandelijk nog voorgelegd aan gemeentebesturen)
- **Nog geen nota zelfevaluatie? Alsnog indienen aub.**
- Evaluatie binnen gemeentebesturen = nog maar start. Hoe verderzetten?
 - Rol gemeenteraadscommissie IGS?
 - Evaluatie individuele SWV?
 - Uniforme aanpak?
 - ...

► Regioscreening

■ Voorstel:

□ Alle gemeentebesturen:

- Inventaris (met reliëf): uitzuiveren waar nodig en bepalen focus
- Evaluatie per SWV (SWV nodig? nuttig? clusteren? ...)

► Regioscreening

■ Einde...

□ **Contactpersoon regioscreening:**

Bram Abrams

03 240 50 23

bram.abrams@admin.provant.be